

§ 743

Toimivallan siirtäminen kotoutumisen edistämisestä annetuin lain mukaisten kunnalle kuuluvien tehtävien hoitamiseksi

HEL 2024-013864 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti 1.1.2025 lukien siirtää toimivaltaansa kotoutumisen edistämisestä annetuin lain (681/2023, jäljempänä kotoutumislaki) mukaisten kunnalle kuuluvien tehtävien hoitamisessa seuraavasti:

1. Työllisyyspalveluliikelaitos

1.1. Työllisyyspalveluliikelaitoksen toimitusjohtaja päättää

1.1.1. kaupungin puhevallan käyttämisestä työllisyyspalveluliikelaitokselle kuuluvissa kunnan kotoutumisesta vastaavan viranomaisen päätöksiä ja toimintaa koskevissa muutoksenhaku- ja laillisuusvalvontasioissa siltä osin, kun on kyse työvoiman ulkopuolella olevista henkilöistä;

1.1.2. kunnan kotoutumisesta vastaavan viranomaisen tehtävien toteuttamiseen liittyvien lakien mukaisten tehtävien hoitamisesta, mikäli toimivaltaa ei ole siirretty muulle toimielimelle, viranhaltijalle tai virkamiehelle siltä osin, kun on kyse työvoiman ulkopuolella olevista henkilöistä.

1.2. Työllisyyspalveluliikelaitoksen hallintopäällikkö päättää

1.2.1. työllisyyspalveluliikelaitokselle kuuluvien kunnan kotoutumisesta vastaavan viranomaisen päätöksiä koskevien oikaisuvaatimusten käsittelemisestä ja ratkaisemisesta.

1.3. työllisyyspalveluliikelaitoksen ennakkolliset palvelut -yksikön asiantuntijat (työvoiman ulkopuolella olevat kotoutujat) päättävät

1.3.1. kotoutumislain 2 luvussa säädetyn palveluprosessin mukaisten tehtävien hoitamisesta työvoiman ulkopuolella oleville henkilöille. Henkilöpiiriin kuuluvat lain 2 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitetut henkilöt, jotka ovat työvoiman ulkopuolella; henkilöt, jotka saavat lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (1128/1996) 2 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaista lasten kotihoidon tukea; tai henkilöt, jotka pyytävät arviointia tai henkilöstä tehdään 9 §:ssä tarkoitettu yhteydenotto ja hänen arvioidaan sitä tarvitsevan. Lisäksi henkilöpiiriin kuuluvat kotoutumislain 2 luvun 42 §:n mukaisesti sopimuksella sovitulle kuntapaikalle tulevat henkilöt, mikäli he ovat lisäksi työvoiman ulkopuolella.

1.3.2. kotoutumislain 2 luvussa määritellyistä osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin laatimisesta, kotoutumissuunnitelman laatimisesta, kotoutumissuunnitelman tavoitteiden asettamisesta, sen tarkistamisesta ja kotoutumissuunnitelman päättämisestä sekä perheen kotoutumissuunnitelman laatimisesta (14 §–24 §). Monialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja monialainen kotoutumissuunnitelma laaditaan yhteistyössä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimivaltaisen viranhaltijan kanssa.

1.3.3. kotoutumislain 9 luvun 85 §:n mukaisesta yhteydenottamisesta toisen kunnan alueelle muuttavasta henkilöstä. Jos kunta saa tietoonsa, että kotoutuja-asiakas, jolla on voimassa oleva kotoutumissuunnitelma tai monialainen kotoutumissuunnitelma, muuttaa toisen kunnan alueelle, kunnan on asiakkaan suostumuksella otettava yhteyttä siihen kuntaan, jonka vastuulle kotoutuja-asiakkaan 2 luvussa tarkoitettujen palveluiden järjestäminen kuuluu.

1.4. Työllisyyspalveluliikelaitoksen johtokunta päättää

1.4.1. kotoutumislain 13 §:n 1 momentin mukaisesta kotoutumishjelmasta.

2. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

2.1. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan perhe- ja sosiaalipalvelujen palvelukokonaisuuden nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö -palvelun maahan muuttaneiden erityispalvelut ja yhteisösosiaalityö -yksikön aikuissosiaalityön päällikkö päättää

2.1.1. kotoutumislain 43 §:ssa mainittujen henkilöiden kuntaan osoittamisen sopimisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) kanssa kotoutumislain 43 §:n mukaisesti.

2.2. sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan perhe- ja sosiaalipalvelujen palvelukokonaisuuden nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö -palvelun maahan muuttaneiden erityispalvelujen sosiaalityöntekijät ja sosiaaliohjaajat vastaavat

2.2.1. kotoutumislain 44 §:n mukaisesti kunnan kuntapaikalle ohjattavan vastaanottoon liittyvistä tehtävistä momentin 2 ja sen kohtien 1–3 osalta, johon kuuluu asunnon järjestäminen yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa, vastaanoton toimenpiteiden yhteensovittaminen sekä ohjaus ja neuvonta kyseisten palvelujen osalta.

2.3. Sosiaali-, terveys - ja pelastustoimialan yhteisten palvelujen johtaja päättää

25.11.2024

2.3.1. kotoutumislain 61 §:n ja 64 §:n mukaisten korvausten hakemisesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Matleena Sierla, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 22480
matleena.sierla(a)hel.fi
Iiro Rosenqvist, juristi, puhelin: 09 31039806
iiro.rosenqvist(a)hel.fi
Komulainen Veera, vs. hallintopäällikkö, puhelin: 09 31060714
veera.komulainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tausta

Uusi laki kotoutumisen edistämisestä (681/2023) astuu voimaan 1.1.2025. Lain tavoitteena on sujuvoittaa polkuja työelämään ja koulutukseen sekä erityisesti parantaa työvoiman ulkopuolella olevien maahanmuuttajien tavoittamista palveluihin.

Lakiuudistuksen myötä kotoutuja-asiakkaita palvellaan Helsingissä 1.1.2025 kahdessa eri viranomaisessa. Työvoimaviranomainen vastaa työnhakijana olevista asiakkaista ja kunnan kotoutumisesta vastaava viranomainen (jäljempänä kotoutumisviranomainen) työvoiman ulkopuolella olevien palveluiden järjestämisestä ja niihin liittyvistä lakisääteisistä tehtävistä. Työvoimaviranomainen ja kotoutumisviranomainen sijoittuvat molemmat työllisyyspalveluliikelaitokseen 1.1.2025 alkaen.

Valtaosa helsinkiläisistä kotoutumisvaiheen asiakkaista kuuluu työvoimaan, ja he ovat siten työnhakijoina ja työllistymistä edistävien palveluiden piirissä. Näiden tehtävien osalta kotoutumisen edistämiseen liittyvät lakisääteiset tehtävät ovat jatkossa työllisyyspalveluliikelaitoksen tehtäviä. Toimivalta työvoimaviranomaisen tehtävien toteuttamiseksi delegoidaan erillisellä päätöksellä.

Kotoutumisen edistämisestä annetuin lain mukaisten kunnalle kuuluvien tehtävien delegointi

25.11.2024

Kaupunki on valmistellut kunnan kotoutumisviranomaisen sijoittumista koskevaa linjausta kaupunginkanslian ja toimialojen välisessä yhteistyössä. Työpajaprosessin pohjalta tehtiin selvitys kotoutumisviranomaisen sijoittumisen vaihtoehdoista. TE24 järjestämismääräyksen ohjausryhmä (kansliapäällikön päätös 30.6.2023 § 113) linjasi 15.11.2023 kokouksessaan kotoutumislain mukaisten vastuiden jakautumisesta ja viranomaisen sijoittumisesta.

Selvityksen mukaan työllisyyspalveluilla on monipuolista kokemusta työllisyyttä ja koulutusta tukevista palveluista sekä prosessit kotoutujasiakkaiden palveluhankintaan sekä valmius tietojärjestelmien käyttöönottoon. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan maahan muuttaneiden erityispalveluilla on puolestaan vahva kokemus asiakkaiden kokonaisvaltaisesta palvelusta.

Pääosa kunnan kotoutumisen viranomaistoiminnasta on siten järkevää sijoittaa työllisyyspalveluliikelaitokseen. Kuntaan ohjaamisen tehtävät sekä laskennallisten korvausten hallinnointi sijoitetaan puolestaan sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan maahan muuttaneiden erityispalveluihin. Kunta-Helsingin ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tarkemmasta työnjaosta ja kustannusten korvaamisesta sovitaan tarkemmin yhteistyösopimuksessa vuosille 2025–2027.

Muilta osin vastuut jakautuvat siten, että kaupunginkanslian viestintäosaston osallisuusyksikön Helsinki-infon neuvontapalvelu vastaa maahan muuttaneiden yleisestä neuvonnasta ja ohjauksesta 10 §:n mukaisesti. Linjaus perustuu toimialojen ja kanslian väliseen työpajaprosessiin ja selvitykseen neuvonnan sijoittumisen vaihtoehdoista. TE24 järjestämismääräyksen ohjausryhmä linjasi 8.4.2024 ohjauksen ja neuvonnan vastuun sijoittumisesta kaupunginkanslian viestintäosastolle.

Kaupunginkanslian elinkeino-osaston maahanmuuttoyksikkö vastaa hallintosäännön mukaan maahanmuuttoasioiden koordinoinnista. On siten luontevaa, että maahanmuuttoyksikkö vastaa kotoutumislain 5 luvun tehtävistä ja kotoutumisen edistämisen suunnittelusta, kehittämisestä ja seurannasta. Maahanmuuttoyksikkö valmistelee lisäksi kotoutumislain 42 §:n mukaisen kuntaan ohjaamisen ja kotoutumisen edistämisen sopimuksen kaupunginhallituksen päätettäväksi yhteistyössä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan kanssa.

Kotoutumislain 46 §:n mukaan kunnan on järjestettävä kotoutumisohjelma, eli palvelutarjotin, asiakkaille siten, että se vastaa määrärahojen rajoissa sisällöltään ja laajuudeltaan maahanmuuttajien palvelutarpeita ja muodostaa tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden. Maahanmuuttoyksikkö kokoaa palvelutarjottimen ja vastaa sen kehittämisestä. Helsingin-

gissä kotoutumishjelman palveluita tarjoavat työllisyyspalveluliikelaitos, kaupunginkanslia sekä toimialat ja osin palveluntuottajat.

Oikaisuvaatimuksen käsittelevä viranomaisen ja puhevallan käyttö

Työllisyyspalveluliikelaitokselle delegoituihin tehtäviin liittyy vain rajattu muutoksenhakuoikeus, sillä osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointiin liittyvissä tehtävissä kyse ei ole viranomaisen päätöksenteosta, vaan tosiasiallisesta hallintotoiminnasta. Kotoutumissuunnitelmaan tai sen 22 §:n tarkoitettuun tarkistamiseen kohdistuvasta valituskiellosta on säädetty erikseen kotoutumislain 95 §:ssä. Kotoutumissuunnitelman laatimisesta kieltäytymisestä on tehtävä päätös, joka on valituskelpoinen ja jonka sisällöstä säädetään hallintolaissa. Liikelaitokselle kuuluvien kotoutumisviranomaisen päätöksiä koskevien oikaisuvaatimusten käsittelemisen ja ratkaisemisen toimivalta esitetään delegoitavaksi hallintopäällikölle. Oikaisuvaatimusvastineiden valmistelu ja niitä koskeva päätöksenteko on niiden yksityiskohtaisen luonteen vuoksi tarkoituksenmukaista pitää mahdollisimman lähellä asiakasrajapintaa, mutta kuitenkin siten, että vastuuta ei delegoida liian alas, vaan se säilyy viranhaltijajohdolla.

Kuntaan ohjaaminen perustuu Helsingin kaupungin ja ELY-keskuksen kotoutumislain 42 §:n perusteella solmimaan sopimukseen, josta kaupunginhallitus päättää. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 43 §:ssä tarkoitettuun päätökseen kuntapaikalle ohjaamisesta ei saa hakea muutosta valittamalla kotoutumislain 95 §:n 5 momentin mukaisesti. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle siirrettävien tai sille muuten kuuluvien tehtäviin liittyvä muutoksenhaku määräytyy hallintosäännön mukaisesti.

Lisäksi esitetään, että työllisyyspalveluliikelaitoksen toimitusjohtaja käyttää kaupungin puhevaltaa työllisyyspalveluliikelaitokselle kuuluvissa kunnan kotoutumisesta vastaavan viranomaisen päätöksiä ja toimintaa koskevissa muutoksenhaku- ja laillisuusvalvonta-asioissa siltä osin, kun on kyse työvoiman ulkopuolella olevista henkilöistä.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle siirrettäviin tai sille muuten kuuluviin tehtäviin liittyvä puhevallan käyttö muutoksenhaku- ja laillisuusvalvonta-asioissa määräytyy kaupungin hallintosäännön mukaisesti. Hallintosäännön 14 luvun 1 §:n 2 momentin 4 kohdan pääsäännön mukaan toimialajohtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää kaupungin puhevallan käyttämisestä toimialalautakunnan ja toimialan viranhaltijoiden päätöksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa, mikäli hän yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan päätökseen. Toimialajohtaja on delegoinut puhevaltaa alaisilleen viranhaltijoille.

Toimivalta

1.1.2025 voimaantulevan hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginhallitus päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan muu toimielin tai viranhaltija päättää julkisten työvoimapalveluiden järjestämisestä ja työvoimaviranomaisen tehtävien hoitamisesta, työvoimaviranomaisen päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen käsittelevästä viranomaisesta, kaupungin puhevallan käyttämisestä työvoimaviranomaisen päätöksiä ja toimintaa koskevissa muutoksenhaku- ja laillisuusvalvonta-asioissa sekä kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaisten kunnalle kuuluvien tehtävien hoitamisesta.

Päätös toimivallan siirtämisestä tehdään ennen hallintosäännön muutoksien voimaantuloa, jotta delegoinnin kohteena oleva toimivalta on tarkoituksenmukaisella tavalla voimassa heti vuoden vaihtuessa. Päätös korvaa voimaan tullessaan kansliapäällikön päätöksen 21.12.2022 § 250 toimivallan siirtämisestä kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaisten kunnalle kuuluvien tehtävien hoitamiseksi.

Toimivalta työvoimaviranomaisen tehtävien toteuttamiseksi delegoidaan erillisellä päätöksellä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Matleena Sierla, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 22480
matleena.sierla(a)hel.fi
Iiro Rosenqvist, juristi, puhelin: 09 31039806
iiro.rosenqvist(a)hel.fi
Komulainen Veera, vs. hallintopäällikkö, puhelin: 09 31060714
veera.komulainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Sosiaali, terveys- ja pelastustoimiala